

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COUR OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHREITHIÚNAIS AN AONTAIS EURPAIGH
SUD EUROPESKE UNIJE
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA

EUROPAS SAVIENĪBAS TIESA
EUROPOS SĀJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĞUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

-1303425-

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

12 септември 2024 година*

„Преюдициално запитване — Член 53, параграф 2 и член 94 от Процедурния правилник на Съда — Изискване да се изложат фактическият контекст на спора в главното производство и причините, поради които е необходим отговор на преюдициалния въпрос — Липса на достатъчно уточнения — Явна недопустимост“

По дело C-122/24

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Административен съд Варна (България) с акт от 31 януари 2024 г., постъпил в Съда на 14 февруари 2024 г., в рамките на производство по дело

Янко Георгиев Янков

срещу

Директор на Областна дирекция на МВР — Велико Търново,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: O. Spineanu-Matei, председател на състава, J.-C. Bonichot (докладчик) и S. Rodin, съдии,

генерален адвокат: P. Pikamäe,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, да се произнесе с мотивирано определение в съответствие с член 53, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда,

постанови настоящото

* Език на производството: български.

Определение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 47 и 48, член 49, параграф 3 и член 50 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Янко Георгиев Янков и директора на Областна дирекция на МВР — Велико Търново (България) относно издадена от полицейски инспектор към тази дирекция заповед за прилагане на административна мярка, а именно временно отнемане на свидетелство за управление на моторно превозно средство.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2006/126/EO

- 3 В съображение 8 от Директива 2006/126/EO на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно свидетелства за управление на превозни средства (OB L 403, 2006 г., стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 17, стр. 216) се посочва следното:

„На основание пътната безопасност следва да се определят минимални изисквания за издаване на свидетелства за управление на моторни превозни средства. Необходимо е критериите за изпитите за управление на превозно средство и издаване на свидетелство за управление да бъдат хармонизирани. [...]“.

- 4 Съображение 15 от тази директива гласи:

„Поради причини, свързани с пътната безопасност, държавите членки следва да бъдат в състояние да прилагат националните си разпоредби относно отнемането, прекратяването, подновяването и отменянето на свидетелства за управление за всички притежатели на свидетелства, които са [се] установили на тяхна територия“.

- 5 Член 2 от посочената директива, озаглавен „Взаимно признаване“, предвижда следното в параграф 1:

„Свидетелствата за управление, издадени от държавите членки, се признават взаимно“.

- 6 Член 11 от същата директива, озаглавен „Различни разпоредби относно замяна, отнемане, подмяна и признаване на свидетелства за управление на превозно средство“, гласи следното в параграф 2:

„При спазване на принципа на териториално действие на наказателното и полицейското законодателство, държавата членка по обичайно пребиваване може да прилага своята национална уредба относно ограничаване, временно отнемане, отнемане или анулиране на правото на управление на моторно превозно средство на притежател на свидетелство за управление, издадено от друга държава членка, и при необходимост да замени свидетелството за управление с тази цел“.

Процедурният правилник на Съда

- 7 Член 94 от Процедурния правилник на Съда гласи:

„Освен отправените до Съда преюдициални въпроси преюдициалното запитване:

- a) съдържа кратко изложение на предмета на спора и на релевантните факти, така както са установени от запитващата юрисдикция, или поне изложение на фактите, на които се основават въпросите;

[...]

- b) излага причините, поради които запитващата юрисдикция има въпроси относно тълкуването или валидността на някои разпоредби на правото на Съюза, както и установената от нея връзка между тези разпоредби и националното законодателство, приложимо в главното производство“.

Българското право

- 8 В член 171 от Закона за движението по пътищата (обр. ДВ, бр. 20 от 5 март 1999 г., стр. 2), в приложимата му редакция към спора в главното производство, се предвижда следното:

„[...] За осигуряване на безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения се прилагат следните принудителни административни мерки:

1. временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач:

[...]

- б) [...] който управлява моторно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда, установена с медицинско и химическо лабораторно изследване или с изследване с доказателствен анализатор, или с друго техническо средство, определящо съдържанието на алкохол в кръвта чрез измерването му в издишания въздух, или след употреба на наркотични вещества или техни аналоги, установена с медицинско и химико-токсикологично лабораторно изследване или с тест, както и който откаже да

бъде проверен с техническо средство или с тест, изследван с доказателствен анализатор или да даде биологични преби за химическо изследване и/или химико-токсикологично лабораторно изследване — до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от 18 месеца; при наличие на изследване от кръвна проба или изследване с доказателствен анализатор по реда на чл. 174, ал. 4 установените стойности са определящи;

[...]

2а. [...] прекратяване на регистрацията на пътно превозно средство на собственик, който управлява моторно превозно средство:

[...]

б) с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда и/или е употребил наркотични вещества или техни аналоги, както и при отказ да му бъде извършена проверка с техническо средство и/или с тест за установяване концентрацията на алкохол и/или употребата на наркотични вещества или техни аналоги, или не изпълни предписанието за изследване с доказателствен анализатор или за медицинско изследване и вземане на биологични преби за извършване на химическо и/или химио-токсикологично лабораторно изследване за установяване на концентрацията на алкохол в кръвта му и/или за употреба на наркотични вещества или техни аналоги — за срок от 6 месеца до една година;

[...]".

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

- 9 На 10 юни 2022 г. г-н Янков е проверен при пътна проверка във Велико Търново (България). С тест е установено, че е употребил наркотични вещества или техни аналоги. Резултатът от теста е възприет от г-н Янков, който потвърждава, че предишния ден е употребил някакви наркотични вещества. Той обаче отказва да даде кръвна проба и урина за химически анализ.
- 10 В същия ден, 10 юни 2022 г., на основание член 171, точка 1, буква б) от Закона за движението по пътищата, в приложимата му редакция към спора в главното производство, на г-н Янков е издадена „заповед за прилагане“ на временно отнемане на свидетелството му за управление.
- 11 Сезираният с жалба срещу тази заповед Административен съд Варна (България), който е запитващата юрисдикция, посочва, от една страна, че прилагането на това временно отнемане води, преди установяването на престъплението, до ограничаване на правата на засегнатото от отнемането лице за значителен срок — до решаването на въпроса за отговорността му, и от друга страна, че българското право допуска налагането на две различни

принудителни мерки за едно и също деяние, а именно въпросното временно отнемане, както и прекратяването на регистрацията на пътното превозно средство, които мерки впрочем се оспорвали в отделни съдебни производства.

- 12 Запитащата юрисдикция се пита дали българското право е в съответствие с правото на справедлив съдебен процес, с презумпцията за невиновност, с принципите на законоустановеност и пропорционалност на престъплението и наказанието, както и с правото на всеки да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също деяние.
- 13 Позавайки се на Директива 2006/126 и на съображение 15 от нея, запитащата юрисдикция въобще счита, че обстоятелствата по разглеждания от нея спор попадат в приложното поле на правото на Съюза. Тя счита също, че за лицата, за които се прилагат, посочените от нея принудителни мерки могат да доведат до засягане по неблагоприятен начин на трудовите права и правата на свободно придвижване по член 26, параграф 2 и членове 45 и 46 ДФЕС.
- 14 При това положение Административен съд Варна решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Допустима ли е съгласно член 47, член 48, член 49, [параграф] 3 и член 50 от Хартата [...] национална правна уредба, съгласно която за едно и също нарушение на Закона за движението по пътищата[, в приложимата му редакция към спора в главното производство,] след провеждане на отделни и самостоятелни производства по отношение на водача на МПС могат да бъдат приложени преди получаване на резултатите от медицинската експертиза, установяващи употребата на наркотични вещества, едновременно две различни принудителни административни мерки с две различни заповеди, които подлежат на обжалване в различни съдебни производства и представляващи: 1. прекратяване на регистрацията на пътно превозно средство на собственик, който управлява моторно превозно средство, за срок от 6 месеца до една година, подлежаща на предварително изпълнение, при издаване на разпореждане за това от административния орган и 2. временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство — до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от 18 месеца, подлежаща на предварително изпълнение ex lege (по силата на закона), при условие че мярката не се налага от съд, а от административен орган, и че доказването на деянието на етапа на издаването на заповедите е чрез полеви тест, направен от длъжностни лица в структурата на администрацията на административния орган, налагащ мярката, и че оспорването на резултатите от полевите тестове е възложено по силата на правната норма като разход на лицето, срещу което се издава мярката, и този разход е в размер на около 360 лв. [(около 184 евро)], като резултатите от проведените изследвания за целите на обжалването на двете мерки се изготвят в срок над 6 месеца?“.

По допустимостта на преюдициалното запитване

- 15 Съгласно член 53, параграф 2 от Процедурния правилник, когато преюдициално запитване е явно недопустимо, Съдът може във всеки един момент, след изслушване на генералния адвокат и без да провежда докрай производството, да реши да се произнесе с мотивирано определение.
- 16 Тази разпоредба трябва да се приложи в настоящия случай.
- 17 Съгласно постоянната практика на Съда въведеното с член 267 ДФЕС производство е инструмент за сътрудничество между Съда и националните юрисдикции, чрез който Съдът предоставя на националните юрисдикции насоки за тълкуването на правото на Съюза, необходими им за разрешаване на висящия пред тях спор (решение от 26 март 2020 г., Miasto Łowicz и Prokurator Generalny, C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234, т. 44 и цитираната съдебна практика).
- 18 След като актът за преюдициално запитване служи за основа на това производство, националната юрисдикция е длъжна да изясни в този акт фактическата и правна рамка на спора в главното производство и да предостави необходимите разяснения относно причините за избора на разпоредбите от правото на Съюза, които иска да бъдат тълкувани, и относно връзката, която установява между тези разпоредби и приложимото към спора, с който е сизирана, национално законодателство (вж. в този смисъл, по-специално, решение от 4 юни 2020 г., C.F. (Данъчна ревизия), C-430/19, EU:C:2020:429, т. 23 и цитираната съдебна практика).
- 19 В това отношение е важно също да се подчертава, че съдържащата се в актовете за преюдициално запитване информация трябва да позволи, от една страна, на Съда да даде полезни отговори на поставените от националната юрисдикция въпроси, а от друга страна, на правителствата на държавите членки и другите заинтересовани субекти да упражнят правото да представят становища, дадено им с член 23 от Статута на Съда на Европейския съюз. Съдът трябва да следи това право да се зачита, предвид факта, че по силата на посочената разпоредба на заинтересованите субекти се съобщават само актовете за преюдициално запитване (вж. в този смисъл решение от 2 септември 2021 г., Irish Ferries, C-570/19, EU:C:2021:664, т. 134 и цитираната съдебна практика).
- 20 Тези кумулативни изисквания относно съдържанието на акта за преюдициално запитване са посочени изрично в член 94 от Процедурния правилник, с който запитващата юрисдикция би следвало да е запозната в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС сътрудничество и с който тя следва добросъвестно да се съобразява (определение от 3 юли 2014 г., Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, т. 21, и решение от 9 септември 2021 г., Топлофикация София и др., C-208/20 и C-256/20, EU:C:2021:719, т. 20 и цитираната съдебна практика). Те освен това са припомнени в точки 13, 15 и

16 от Препоръките на Съда на Европейския съюз към националните юрисдикции относно отправянето на преюдициални запитвания (OB C 380, 2019 г., стр. 1).

- 21 В разглеждания случай актът за преюдициално запитване явно не отговаря на изискванията, предвидени в член 94, букви а) и в) от Процедурния правилник.
- 22 Трябва всъщност да се констатира, че този акт не съдържа изложение на всички факти, на които се основава въпросът.
- 23 Макар в акта за преюдициално запитване да се посочва, че спрямо г-н Янков е взета мярка по временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство, от акта не следва изрично, че на г-н Янков е наложена и другата посочена в преюдициалния въпрос принудителна административна мярка, а именно прекратяването на регистрацията на пътното му превозно средство, нито в кой момент такава мярка е била или може да бъде наложена спрямо датата, на която е извършен тестът, а изследванията на кръв и урина са отказани.
- 24 При всички положения, що се отнася до разпоредбите от правото на Съюза, чието тълкуване се иска от запитващата юрисдикция, трябва да се отбележи, че поставеният въпрос в настоящия случай се отнася за тълкуването на членове 47 и 48, член 49, параграф 3 и член 50 от Хартата.
- 25 Трябва обаче да се припомни, че съгласно член 51, параграф 1 от Хартата разпоредбите ѝ се отнасят за държавите членки единствено когато те прилагат правото на Съюза.
- 26 Така, когато дадено правно положение не попада в приложното поле на правото на Съюза, Съдът няма компетентност да го разгледа, и евентуално посочените разпоредби на Хартата сами по себе си не биха могли да учредят такава компетентност (решение от 24 февруари 2022 г., Вива Телеком България, C-257/20, EU:C:2022:125, т. 128 и цитираната съдебна практика, както и определение от 26 април 2022 г., VD, C-654/20, EU:C:2022:300, т. 29). В разглеждания случай недостатъчната информация за релевантността и приложимостта по делото в главното производство на другите разпоредби от правото на Съюза, изтъкнати от запитващата юрисдикция — а именно членовете от Договора за ЕС, Договора за функционирането на ЕС и Директива 2006/126 — не позволява на Съда да определи дали разглежданата в главното производство национална правна уредба попада в приложното поле на тези други разпоредби от правото на Съюза и съответно трябва да бъде разгледана предвид разпоредбите от Хартата.
- 27 Запитващата юрисдикция всъщност не посочва ясно в акта за преюдициално запитване защо посочените други разпоредби от правото на Съюза да са приложими към спора в главното производство.

- 28 На първо място, що се отнася до евентуалното накърняване на член 26, параграф 2 и членове 45 и 46 ДФЕС, които запитващата юрисдикция отбелязва в началото на този акт, трябва да се констатира, че тя не дава никаква индикация, позволяваща да се заключи, че съществува пречка пред свободното движение на г-н Янков в Европейския съюз. Нищо от данните, съдържащи се в този акт, всъщност не позволява да се установи връзка с държава, различна от Република България. В това отношение е достатъчно да се припомни, че в съответствие с член 94 от Процедурния правилник запитващата юрисдикция трябва да укаже на Съда защо, въпреки видимо напълно вътрешния си характер, висящият пред нея спор да има връзка с разпоредбите от правото на Съюза относно основните свободи, която прави исканото преюдициално тълкуване нужно за разрешаването на този спор (вж. в този смисъл определение от 6 май 2021 г., Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca и др., C-571/20, EU:C:2021:364, т. 24 и цитираната съдебна практика).
- 29 Аналогично, що се отнася до член 3, параграф 2, член 4, параграф 3, член 6 и член 19, параграф 1 и параграф 3, буква б) ДЕС, както и до членове 90 и 91 ДФЕС, които запитващата юрисдикция отново отбелязва без никакво друго уточнение, актът за преюдициално запитване не съдържа никаква информация, позволяваща да се заключи, че те са приложими към спора в главното производство.
- 30 На второ място, от акта за преюдициално запитване следва, че според запитващата юрисдикция националната правна уредба, разглеждана в главното производство, попада в приложното поле на Директива 2006/126 поради транспортирането на последната в националното право. Запитващата юрисдикция счита, че съображение 15 от нея оправомощава държавите членки да прилагат националните си разпоредби относно отнемането, прекратяването, подновяването и отменянето на свидетелства за управление за всички притежатели на свидетелства, които са се установили на тяхна територия, посочвайки същевременно, че в тази директива не са регламентирани основанията за временно отнемане на свидетелство за управление.
- 31 В това отношение трябва да се отбележи, както следва от съображение 8 от Директива 2006/126, че с нея се извършва минимална хармонизация на условията, при които се издава свидетелство за управление. Освен това в член 2, параграф 1 от нея се предвижда взаимното признаване, без каквито и да било формалности, на свидетелствата за управление, издадени от държавите членки (определение от 19 декември 2023 г., Redu, C-223/23, EU:C:2023:1033, т. 48).
- 32 Освен това в член 11 от посочената директива са предвидени някои правила относно замяната, отнемането, подмяната и признаването на свидетелствата за управление. По-специално, съгласно параграф 2 от този член при спазване на принципа на териториално действие на наказателното и полицейското

законодателство държавата членка по обичайно пребиваване може да прилага своята национална уредба относно ограничаване, временно отнемане, отнемане или анулиране на правото на управление на моторно превозно средство на притежател на свидетелство за управление, издадено от друга държава членка, и при необходимост да замени свидетелството за управление с тази цел.

- 33 Така от самия текст на посочената разпоредба следва, че тя се отнася до положение, при което държава членка възнамерява да прилага националните си разпоредби, свързани по-специално с временното отнемане на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено от друга държава членка (определение от 26 април 2022 г., VD, C-654/20, EU:C:2022:300, т. 34).
- 34 Запитващата юрисдикция обаче не излага причините, поради които според нея Директива 2006/126 е приложима към спора в главното производство. Тя по-специално не уточнява защо разглежданата в главното производство национална правна уредба, в която е предвидена възможност за едновременно налагане на две принудителни административни мерки за едно и също пътно нарушение, да попада в приложното поле на тази директива, нито дали свидетелството за управление на г-н Янков е било издадено в държава членка, различна от Република България. Актът за преюдициално запитване всъщност не съдържа никаква конкретна информация за това свидетелство за управление.
- 35 При отсъствието на тази информация съдържащите се в този акт данни не позволяват да се приеме, че Директива 2006/126 е приложима към спора в главното производство.
- 36 Следователно, тъй като запитващата юрисдикция не посочва защо разглежданото в главното производство положение да попада в приложното поле на правото на Съюза, мотивите на преюдициалното запитване не позволяват на Съда да прецени дали обсъжданата в главното производство национална правна уредба трябва да бъде разгледана с оглед на разпоредбите от Хартата.
- 37 Въз основа на всички гореизложени съображения настоящото преюдициално запитване се оказва явно недопустимо по смисъла на член 53, параграф 2 от Процедурния правилник.

По съдебните разноски

- 38 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (девети състав) определи:

Преюдициалното запитване, отправено от Административен съд Варна (България) с акт от 31 януари 2024 г., е явно недопустимо.

Съставено в Люксембург на 12 септември 2024 година.

Секретар

Председател на състава

A. Calot Escobar

O. Spineanu-Matei

Вярно с оригинала,
Люксембург, дата:
12.09.2024
За Секретар,
пълномощие

Радостина Стефанова-Камишева
Администратор